

Sagittarius Cücesi

Doğada herşey ya yer ya da yenilir. Evren'de de iş böyledir. Örnek mi? İşte: Samanyolu gökadamız daha küçük bir gökadayı yutmakla meşgul: Yutulan "lokma", küremsi cüce Sagittarius gökadasıdır. Sagittarius, Baltimore'daki John Hopkins araştırmacılarınca, şans eseri bulundu. Samanyolu'nun ortasındaki şişkinlikteki yıldızlar incelenirken bunlardan bazılarının anormal hareket ettiği anlaşıldı; böylece bu yeni gökada bulundu. Cüce gökada, spiral çize çize Samanyolu'na yaklaşıyor, sonunda Samanyolu'na yutulacak. Sagittarius çok fazla karanlık madde içermektedir; bu nedenle, görüldüğünden daha ağırdır.

Popular Science, Temmuz 98

Uzayın Derinliği

Ağustos 1998'de VLT (Very Large Telescope=Çok Büyük Teleskop); Hubble uzay teleskopuna Töcan takımyıldızının yolunu açacaktır. Ekim 1998'de ikinci derin uzay sondajı olarak "Hubble Derin Alan 2" projesi yürürlüğe konulacaktır. Birinci proje, Büyük Ayı bölgesinde uygulanmış ve Evren'in en uzak gökadalalarını görmeyi sağlamıştı.

Science et Vie, Ağustos 1998

Turizm Kongresi

3. Uluslararası ve 9. Ulusal Turizm Kongresi 6-9 Kasım 1998 tarihleri arasında Kuşadası'nda yapılacak. Kongrenin amacı, üniversite, kamu kurum ve kuruluşları ve özel sektör arasında bilgi akışını hızlandırmak, panel ve bildiriler yoluyla turizmde ortaya çıkan bilgi teknolojilerindeki değişimler, turizmde meslek standartları, kurumsallaşma, kalite ve alternatif turizm kaynakları gibi yeni oluşum ve gelişmelerin ışığında Türk turizminin sorunlarını ortaya koymak ve bu sorunlara bilim ve araştırmalara dayalı uygulanabilir çözüm önerileri getirerek Türk turizmine yansımaları sağlamak.

Hizlenenler için
Adnan Menderes Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve
Otelcilik Yüksekokulu Candan Tathan Bulvarı No:6,
Kuşadası-Aydın 09400

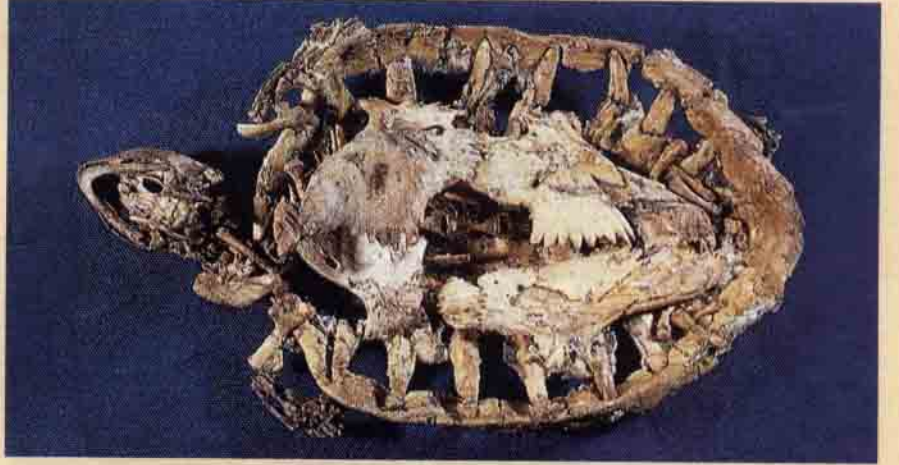
Deniz Kaplumbağalarının Gözyaşları

Deniz kaplumbağaları şampiyon yüzücülerdir; her yıl binlerce mil yüzerek göç ederler. Fakat Japonya'daki Tokyo Heisei Üniversitesi'nden paleontolog Ren Hirayama'ya göre, 100 milyon yıl önce kaplumbağalar karalardan denizlere geçtiklerinde usta yüzücüler değildiler. Hirayama Brezilya'da eskiden deniz olan bir yerden çıkardığı bir kayanın içinde dünyanın en eski deniz kaplumbağası fosilini buldu; 110 milyon yıllık bu fosil hemen hemen eksiksizdi. Bu 20 cm uzunluğundaki fosil herhalde genç bir erişkine aitti. Hirayama, fosilin kol ve bacaklarındaki kemiklerin birleşerek, deniz kaplumbağasında olduğu gibi kürek şeklini almamış olduğunu gördü. Fosilin

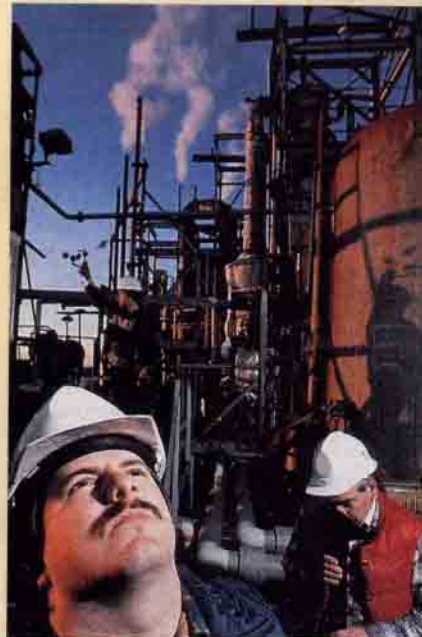
parmakları, tatsız kaplumbağalarında olduğu gibi hareketliydi. Hirayama "iyi bir yüzücü olamazdı" demektedir. Peki, bu fosilin denizde yaşadığı nereden bilinebilirdi? Fosilin kafatasında son derece büyük gözyaşı bezlerine ait çukurlar bulundu; bu onun denizde yaşadığını gösteriyordu. Karadan denize geçmiş bir hayvan, tuzlu sularda su kaybederek ölmek tehlikesi içindedir; çünkü vücut sıvıları deniz suyundan çok daha az tuzludur. Deniz kaplumbağaları dev gözyaşı bezlerinde çok tuzlu bir gözyaşı yapıp akıtırlar.

Hirayama "bu dev gözyaşı bezleri olmasa deniz kaplumbağaları denizde yaşamazdı" demektedir.

Discover, Ağustos 1998

Tekrar Koklamanın Yararı

Memeliler koku almak için soluklarını burunlarına çekerler. Böylece koku molekülleri, burun boşluklarında bulunan koku almaçlarına ulaşır. Palo Alto'daki Stanford Üniversitesi'nden bir araştırma ekibi, beyin görüntüleme yöntemleriyle şunu gösterdi: Soluğu burna çekmek, beyni koku almaya hazırlar; tekrar tekrar koklamakla koku çok daha iyi duyulur.

Montpellier'deki CNRS biyokimyacıları, insanda koku almaçlarını kodlayan 1000 kadar gen buldular. Bu genler hemen hemen bütün kromozomlara dağılmıştır; fakat % 72'si görev yapmamaktadır. Bu da insanların neden iyi koku alamadığını gösteriyor.

Science et Vie, Ağustos 1998